

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/53/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116201100
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116201100.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v žalobcu: C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX P., právne zastúpený JUDr. Michalom Fecilakom, advokátom so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému: Slovenskému vodohospodárskemu podniku, štátny podnik, so sídlom Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, 041 59 Košice, IČO: 36 022 047, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní strán proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k.20C/14/2016-232 zo dňa 27.03.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 6.453,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.453,50 eura od 05.05.2016 až do zaplataenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi nárok na náhradu trov nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, ktoré špecifikoval, citoval ust. § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a uviedol, že žaloba je čiastočne dôvodná. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľností parc. parc. KN-E č. XXX/X, kat. úz. P. o výmere 299 m², parc. KN-E č. XXX, kat. úz. P. o výmere 117,5 m² za obdobie od 05.02.2014 do 10.08.2015 a parc. KN-E č. XXX o výmere 188 m², kat. úz. F. za obdobie od 21.01.2014 do 10.08.2015. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný predmetné pozemky v žalovanom období užíval a že sa tak na úkor žalobcu, ktorý bol v tom období ich vlastníkom bezdôvodne obohacoval. Žalovaný len namietal, že žalobcom bol vyzvaný na uzatvorenie nájomných zmlúv na časti užívaných pozemkov za účelom zamedzenia ďalších súdnych sporov za neoprávnené užívanie predmetných pozemkov, pričom žalovaný sa pred podaním žaloby nebránil nároku žalobcu, a ho akceptoval. Podanú žalobu preto pokladal v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie v danom prípade dospel k záveru, že nakoľko nedošlo k uzavretiu dohody, nemožno podanie takejto žaloby vyhodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi. Táto skutočnosť má však nepochybne význam z hľadiska náhrady trov konania, keďže žalovaný nedal príčinu k podaniu žaloby. Zamietnutie žaloby by však bolo podľa názoru súdu nespravodlivé a nakoniec aj neskorší postoj žalovaného, ktorý predložil znalecký posudok, pri ktorom už bola určená priemerná hodnota nájomného aj keď iných pozemkov za rok 2014 a 2015 vo výške 4,28 eura za m²/rok svedčí o nevyhnutnosti podania žaloby. Pokiaľ ide o výšku nájmu, tak v konaní žalobca predložil znalecký posudok vypracovaný Technickou univerzitou v Košiciach, znalecký ústav, ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nájmu pozemkov porovnávacou metódou v roku 2014 vo výške 10,868 eura/m² v roku 2015 vo výške 10,857 eura/m² a v roku 2016 vo výške 10,825 eura/m². Žalovaný predložil dva znalecké posudky č. 7/2015 a č. 32/2016, ktoré stanovili hodnotu nájmu na základe metódy

polohovej diferenciacie a znalecký posudok č. 1/2017, ktorý stanovil všeobecnú hodnotu nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX - pozemok parc. registra E-KN č. XXX/XXX - orná pôda o výmere 1 296 m² v katastrálnom území P. na základe porovnávacej metódy za roky 2014 a 2015 vo výške 4,28 eura/m²/rok. Súd pri stanovení výšky bezdôvodného obohatenia nevychádzal ani z jedného predloženého znaleckého posudku. Pokiaľ ide o znalecký posudok predložený žalobcom, tak tento je podľa názoru súdu neobjektívny. Znalecký ústav pri jeho vypracovaní vychádzal iba zo zmlúv predložených žalobcom. Pri vypracovaní znaleckého posudku si mal znalecký ústav zabezpečiť potrebné materiály aj vlastným úsilím z dostupných zdrojov a nielen od objednávateľa. Sám znalec pri výsluchu uviedol, že hlavný vplyv pri určení všeobecnej hodnoty nájmu majú hodnoty, ktoré sa dosiahli na trhu, teda zmluvy. Ak vychádzal iba z pokladov od žalobcu, nemožno takýto posudok pokladať za objektívny a na základe neho priznať bezdôvodné obohatenie. Je nesporné, že ak by znalecký ústav vychádzal napr. aj z nájmných zmlúv, ktoré predložil žalovaný a ktoré sú zverejnené v centrálnom registri zmlúv, tak by výsledná suma bola nižšia. Pokiaľ ide o znalecké posudky č. 7/2015 a č. 32/2016 tak žalovaný na pojednávaní dňa 06.03.2017 uviedol, že na znaleckom posudku, ktorý vypracoval C.. Y. F. N. a ktorým stanovil hodnotu nájmu na základe polohovej diferenciacie už netrvajú. K znaleckému posudku č. 1/2017 súd uviedol, že v prvom rade sa jedná o pozemok, ktorý nie je predmetom tohto konania. Súd bolo toho názoru, že ani tento znalecký posudok nie je objektívny. Znalec vychádzal z nájmných zmlúv, ktoré uzatvoril žalovaný so Slovenskou republikou, resp. s Národnou diaľničnou spoločnosťou, a.s., kde je jediný akcionár Slovenská republika a z nájomnej zmluvy s G. F., kde je nájmné výrazne nižšie. Súd prvej inštancie bol preto toho názoru, že ani na základe tohto znaleckého posudku nemožno bezdôvodné obohatenie priznať. Ak teda ani jedna zo strán nepredložila znalecký posudok, ktorý by bol presvedčivý a objektívny a žiadna zo strán nenavrhol kontrolný znalecký posudok, súd pri stanovení hodnoty nájmu vychádzal z vlastných úvah, pričom prihliadol na všetky predložené nájmné zmluvy a dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivá všeobecná hodnota nájmu vo výške 7 eur/m². Pri stanovení výšky vychádzal zo všetkých nájmných zmlúv predložených žalovaným, ale aj z nájmných zmlúv, ktoré sa nachádzajú v znaleckých posudkoch. Pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľnosti parc. KN-E č. XXX/X, kat. úz. P. o výmere 299 m², parc. KN-E č. XXX, kat. úz. P. o výmere 117,5 m², spolu 416,5 m² za obdobie od 05.02.2014 do 10.08.2015, t.j. za 552 dní, súd priznal žalobcovi nárok vo výške 4.409,19 eura (552/365 x 416,5 x 7) a parc. KN-E č. XXX, kat. úz. F. o výmere 188 m² za obdobie od 21.01.2014 do 10.08.2015, t.j. 567 dní, nárok vo výške 2.044,31 eura (567/365 x 188 x 7) spolu 6.453,50 eura, k zaplateniu ktorej sumy zaviazal žalovaného a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.453,50 eura od 05.05.2006 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti ohľadne uplatneného úroku žalobu zamietol. Poukázal na ust. § 563 Občianskeho zákonníka s tým, že uviedol, že za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia súd považoval doručenie žaloby žalovanému, a preto nasledujúci deň sa dostal žalovaný do omeškania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 2 v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku. Uviedol, že žalobca bol úspešný v časti zaplatenia 6.453,50 eura zo sumy 10.015,48 eura, teda v rozsahu 64,44 % a žalovaný vo zvyšných 35,56 %. Úspech žalobcu, ktorý prevyšuje úspech žalovaného je 28,88 %. Súd však žalobcovi nárok na náhradu trov konania s poukazom na ust. § 257 Civilného sporového poriadku nepriznal, lebo za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval správanie sa žalobcu pred podaním žaloby, ktorý vyzval žalobcu na zaplatenie nájomnej zmluvy, na čo žalovaný reagoval kladne a k uzavretiu zmluvy nedošlo iba pre správanie sa žalobcu. Žalovaný od začiatku nepopieral nárok žalobcu, teda akceptoval na základe jeho žiadosti tento nárok, pričom vynaložil všetku potrebnú snahu na vysporiadanie svojich záväzkov. Za takého stavu by bolo v rozpore s dobrými mravmi, ak by žalovaný hradil žalobcovi trovy konania, nakoľko tento nedal žalobcovi zámienku na podanie žaloby.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal výrok, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, ako aj výrok o trovách konania. Poukázal na to, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol na základe nesprávnych skutkových zistení, vrátane nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na ust. § 206, § 207, § 209 Civilného sporového poriadku s tým, že uviedol, že súd prvej inštancie pochybil, ak v prevyšujúcej časti žalobu zamietol z dôvodu, že nevychádzal ani z jedného predloženého znaleckého posudku, ale vychádzal z vlastných úvah. Právny zástupca žalobcu bol toho názoru, že žiaden súd nemá možnosť voľnou úvahou stanovovať výšku bezdôvodného obohatenia, na ktoré stanovenie sú potrebné odborné znalosti, resp. je potrebné vedecké posúdenie. Poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to uznesenie sp. zn. 4Obo/112,113/2011 z 12.06.2012, z ktorého vyplýva, že znalecké dokazovanie je možné nariadiť len na posúdenie odbornej otázky. Súd nie je oprávnený hodnotiť odbornú stránku podaného znaleckého

posudku. Opätovne poukázal na rozdielnosť predložených znaleckých posudkov stranami v spore s tým, že zdôraznil, že žalobca predložil súkromný znalecký posudok zo dňa 06.07.2016, ktorý bol vypracovaný znaleckým ústavom v odbore stavebníctvo, a to Technickou univerzitou v Košiciach. Nepovažoval za správnu úvahu súdu o neobjektívnosti súkromného znaleckého posudku, ktorý žalobca predložil. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval pri vykonávaní tohto dôkazu, tak ako by išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca. Ďalej namietal zmätočnosť a nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najprv v bode 35, potom v bode 36 s tým, že súd prvej inštancie aj bez opory v zákone vypočítal všeobecnú hodnotu nájmu predmetných nehnuteľností a dospel k priznanej sume vo výške 7 eur za m² za rok. Ďalej namietal výrok o trovách konania. Uviedol, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje zásadou úspechu vo veci. Posúdenie okolností pred podaním žaloby, ako aj následný postup žalobcu týkajúci sa podania žaloby v tejto veci súdom nepovažoval za správny. V zamietavom výroku namietal aj výrok v časti nepriznaného ročného úroku z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5,05 % ročne od 21.01.2016 do zaplatenia, t.j. odo dňa nasledujúceho od podania žaloby na súd. Je nesporné, že žalovaný si bol vedomý skutočnosti, že bezplatne užíva pozemky žalobcu, a to už odo dňa doručenia žiadosti žalobcu na uzatvorenie nájomnej zmluvy zo dňa 15.12.2014. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok v rozsahu ním podaného odvolania a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo zmeniť a žalobe vyhovieť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal vyhovujúci výrok napadnutého rozhodnutia z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu, jeho odôvodnenie považoval za arbitrárne, neodôvodnené, nepreskúmateľné. Zamietavý výrok a výrok o nároku na náhradu trov konania považoval za zákonný a vecne správny. Žalovaný poukázal na to, že skutkový stav vyhodnotený súdom prvej inštancie nemá rozumnú a logickú oporu vo vykonanom dokazovaní, a preto z tohto dôvodu ho považuje za svojvoľný, neodôvodnený a arbitrárny. Nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k nesprávnym, skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Bez opory vo vykonanom dokazovaní, súd prvej inštancie určil výšku hodnoty nájmu pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia v sume 7 eur/m² za rok, ktorú takto stanovenú hodnotu považoval bez ďalšieho za spravodlivú, avšak bez akéhokoľvek odôvodnenia takto stanovenej výšky, a preto rozhodnutie v tejto časti je nepresvedčivé a najmä absolútne nepreskúmateľné. Pri aplikácii ust. § 264 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd však nevysvetlil, na základe čoho dospel k záveru o splnení predpokladov pre určenie výšky nároku úvahou súdu. Neuviedol, že výšku bezdôvodného obohatenia nemožno zistiť vôbec, alebo len s nepomernými ťažkosťami. Výšku nároku voľnou úvahou v zmysle ust. § 264 ods. 1 Civilného sporového poriadku mohol súd určiť až po zistení skutočnosti, ktoré by umožňovali porovnať výšky náhrad v porovnateľných prípadoch a až pri absencii zodpovedajúcich podkladov mohol vychádzať aj z výšky náhrad v iných prípadoch. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal odstránením rozporov medzi oboma znaleckými posudkami. Podľa názoru žalovaného, odôvodnenie nespĺňa základné požiadavky vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, lebo súd prvej inštancie dostatočne neuviedol, akými úvahami sa riadil, keď nevyhodnotil časť dôkazov a argumentácie, na ktoré v konaní poukázali a prečo na tieto dôkazy pri rozhodovaní neprihliadal. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a priznať žalobcovi zaplatenie sumy 3.945,86 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 05.05.2016 do zaplatenia, alebo zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Právny zástupca žalobcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že v konaní bola sporná len výška bezdôvodného obohatenia, ktorú súd prvej inštancie určil voľnou úvahou, na čo podľa žalobu nemal žiadne zákonné oprávnenie. Poukázal na uplatnenú námietku ním v podanom odvolaní. Ďalej uviedol, že náhrada za neoprávnené užívanie pozemkov v zmysle ustálenej judikatúry zodpovedá trhovému nájomnému v danom mieste a čase, keďže platí, že užívateľ cudzej veci bez právneho dôvodu je povinný vydať bezdôvodné obohatenie peňažnou formou, rozsah ktorého plnenia je vyjadrený peňažnou čiastkou, ktorú by obvykle bolo nevyhnutné vynaložiť v danom mieste a čase za porovnateľné užívanie (prenajatie veci). Obvyklé nájomné je nájomným tržným. Najčastejšie ide o nájomnú zmluvu, kedy sa výška náhrady určuje podľa obvyklej hodnoty nájomného, ktoré by nájomca v danom mieste a čase plátil, ak by vec užíval na základe platnej nájomnej zmluvy. Poukázal na iné

rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/8/2009 z 13.11.2009, sp. zn. 4Cdo/52/2009 z 31.01.2011. Odvolanie žalovaného v celom rozsahu považoval za nedôvodné.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu, ani v rámci odvolacej repliky písomne nevyjadril.

5. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Citované ustanovenie je vyjadrením princípu okamžitej aplikability ustanovení Civilného sporového poriadku na všetky prebiehajúce a začaté konania v súlade s princípom justifikácie účinkov procesných úkonov, ktorý znamená zachovanie právnych účinkov úkonov vykonaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom do 30.06.2016, ktorých následky úkonu sa majú uznávať i vtedy, ak novšia procesná úprava už s týmto následkom nepočíta.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom na včas podané odvolania osobami oprávnenými (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že odvolania strán sporu sú dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vložil.

7. Predmetom odvolacieho konania bol napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Medzi stranami sporu v konaní pred súdom prvej inštancie bola sporná výška uplatneného bezdôvodného obohatenia, a to výška nájomného z titulu všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov parc. KN-E č. XXX/X, kat. úz. P. a parc. KN-E č. XXX kat. úz. P. v podiele 2/4, na ktorých nehnuteľnostiach sa nachádza koryto rieky Sekčov, ktoré je v zmysle rozhodnutia Krajského úradu životného prostredia v Prešove, odbor kvality životného prostredia, č. 2012/7520-3617/BE z 10.05.2012 umelým korytom, vo výmere 416,5 m², zapísané na LV č. XXXXX vo vzťahu k parc. KN-E XXX /. - orná pôda o výmere 299 m² v podiele 1/1 a vo vzťahu k parc. KN-E č. XXX o výmere 235 m², vedená na LV č. XXXXX, kat. úz. P. v podiele 2/4. Vo vzťahu k tejto nehnuteľnosti sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie od 05.02.2014 do 10.08.2015. Za obdobie od 21.01.2014 do 10.08.2015 sa ďalej žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k nehnuteľnosti parc. KN-E č. XXX, o výmere 188 m², zapísaná na LV č. XXX, kat. úz. F., na ktorej nehnuteľnosti sa nachádza koryto toku Delňa, ktoré je v zmysle rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v Prešove č.j. 1/2011/01250-007/VK z 19.10.2011 umelým vodným tokom. Za dôvodné považoval odvolací súd odvolacie námietky týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení, vrátane nesprávneho právneho posúdenia veci vo vzťahu k stanoveniu výšky všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov voľnou úvahou súdu.

8. Podľa § 191 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

Citované ustanovenie vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorá vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov v zmysle čl. 46 ústavy. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Právna úprava nestanovuje, ako má súd hodnotiť dôkazy z hľadiska pravdivosti, uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, ktorá v civilnom procese predstavuje zložitý myšlienkový proces sudcu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu rovnako neznamená ľubovôľu súdu pri hodnotení dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci, nesmie byť v rozpore so zákonmi, musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe. Výsledky hodnotenia dôkazov

sú súčasťou odôvodnenia rozsudku, lebo z ust. § 220 ods. 2 CSP vyplýva povinnosť súdu v odôvodnení rozsudku okrem iného stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy.

Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej nezohľadnil predložené listinné dôkazy stranami sporu týkajúce sa stanovenia všeobecnej hodnoty pozemkov, za užívanie ktorých sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, z akých dôvodov nevychádzal pri posudzovaní uplatnenej výšky všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov z predloženého znaleckého posudku žalobcu ani žalovaného. V tejto časti súd prvej inštancie správne postupoval v súlade so zásadou hodnotenia dôkazov. Za nesprávny však považoval odvolací súd ďalší postup súdu, ktorý na základe voľnej úvahy stanovil výšku všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov. V tejto časti namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia boli dôvodné z dôvodu, že pre stanovenie výšky všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov voľnou úvahou neboli splnené procesné podmienky. Žalovaný síce poukázal na aplikáciu ust. § 264 CSP, avšak podľa názoru odvolacieho súdu, stanovenie hodnoty nárokov alebo hodnoty, ktorá má byť základom na výpočet súdneho poplatku sa v danom prípade nemôže aplikovať aj na stanovenie všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov. Uplatnená námietka však stranami sporu týkajúca sa nesprávne stanovenej výšky všeobecnej hodnoty pozemkov voľnou úvahou súdu bola dôvodná. Z tohto dôvodu odvolací súd považoval podané odvolania strán sporu za dôvodné s tým, že zákonné podmienky pre zmenu napadnutého rozhodnutia v odvolacom konaní neboli splnené vzhľadom k tomu, že vo veci je potrebné doplniť dokazovanie, ktorého rozsah by nebol účelný v odvolacom konaní.

9. Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalovaného týkajúcu sa arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti vyplývajúce z ust. § 220 ods. 2 CSP, lebo súd prvej inštancie po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, ustáleniu skutkového stavu následne právne vec síce správne posúdil, však nesprávne stanovil jeho výšku bezdôvodného obohatenia, ktorá nesprávnosť mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

10. Vzhľadom na dôvodnosť podaného odvolania žalobcom v rozsahu zamietavého výroku, odvolací súd považoval za dôvodné odvolanie aj vo vzťahu k výroku o trovách konania z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne posudzoval úspech strany v spore s prihliadnutím aj na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Z ust. § 255 ods. 1 CSP vyplýva, že súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom tým, že jeho žalobe sa vyhovel v celom rozsahu. Zásada úspechu vo veci v prípade, ak výška plnenia závisela od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku sa posudzuje čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Navyše výrok napadnutého rozhodnutia týkajúci sa nároku na náhradu trov konania nezodpovedá citácii textu ust. § 255 ods. 2 CSP, lebo pokiaľ súd prvej inštancie rozhodoval o nároku na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu a neúspechu strany v spore v spojení s aplikáciou ust. § 257 CSP, mal vo výroku vysloviť, ktorej zo strán náhradu trov konania nepriznáva. Aplikácia ust. § 255 ods. 2 CSP v prípade pomerného rozdelenia náhrady trov konania porovnaním úspechu a neúspechu umožňuje vysloviť, „že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania právo“. V tejto časti namietaného výroku preto odvolací súd taktiež považoval odvolanie žalobcu za dôvodné.

11. Za nedôvodné považoval odvolací súd odvolanie žalobcu vo vzťahu k zamietavému výroku - priznanému úroku z omeškania deň nasledujúci po doručení žaloby. Súd prvej inštancie v tejto časti správne postupoval s poukazom na ust. § 567 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je povinný splniť dlh prvého dňa potom čo bol o splnenie požiadaný. Súd prvej inštancie správne považoval za prvú výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia doručenie žaloby žalovanému, a preto nasledujúci deň sa žalovaný so splnením uplatneného nároku dostal do omeškania. Výška priznaného úroku z omeškania bola v zákonnej výške.

Z týchto dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

12. Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

V ďalšom konaní je úlohou súdu prvej inštancie opätovne posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku s tým, že je potrebné sa zaoberať výškou všeobecnej hodnoty pozemkov z titulu nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle ust. § 206 CSP v spojení s čl. 15 CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Ak však je potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, súd na návrh vyžiada odborné vyjadrenie od odborne spôsobilej osoby. Z uvedeného ust. § 206 CSP vyplýva, že odborné vyjadrenie prichádza do úvahy vtedy, ak je potrebné posudzovať skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti. Odborné znalosti môžeme charakterizovať ako vedomosti, na získanie ktorých je potrebná určitá odborná znalosť alebo odborná skúsenosť. Odborné znalosti presahujú rámec všeobecných znalostí a všeobecných skúseností. Z uvedeného vyplýva, že odborné vyjadrenie bude súd vyžadovať na posúdenie skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu je postačujúce zabezpečenie odborného vyjadrenia na určenie všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov vo vlastníctve žalobcu za žalované obdobie. Odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu výsledkov vykonaného dokazovania, pripojených listinných dôkazov vyplýva, že i napriek predloženým listinným dôkazom týkajúcim sa stanovenia všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov znaleckým ústavom, ako aj znalcom stranami sporu, ako aj predloženými nájomnými zmluvami žalovaným, ktoré mal uzavreté alebo predloženými ako návrh nájomnej zmluvy s inými fyzickými osobami, na stanovenie výšky všeobecnej hodnoty nájmu pozemkov je potrebné odborné vyjadrenie, napr. vyžiadanie si správy katastra na predloženie nájomných zmlúv týkajúcich sa totožnej lokality, ako aj rozsahu obmedzenia užívania vlastníka nehnuteľnosti. Ak má súd pri rozhodovaní vychádzať zo znaleckých posudkov s rozdielnymi závermi o tej istej otázke, nemôže iba jednoducho vybrať jeden z nich a na ostatné bez ďalšieho neprihliadnuť. Musí ich všetky vyhodnotiť v tom zmysle, ktorý z nich a prečo je preňho určujúci pre podklad rozhodnutia a z akých dôvodov nevychádzal zo záverov druhého, resp. ostatných znaleckých posudkov. Súd prvej inštancie sa vyjadril v odôvodnení rozhodnutia a zhodnotil, že znalecké posudky predložené stranami sporu nezohľadnil a pri rozhodovaní vo veci nevychádzal ani z jedného z nich, ale vychádzal z predložených všetkých listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise. Výška stanoveného bezdôvodného obohatenia 7,- eur za m²/rok však bola stanovená súdom nesprávne na základe voľnej úvahy, s ktorou úvahou sa odvolací súd nestotožnil, lebo pre stanovenie tejto výšky bezdôvodného obohatenia sa v spise nenachádzajú potrebné dôkazy. Napríklad z pripojeného rozhodnutia Okresného súdu Prešov č.k. 12C/79/2011-326 zo dňa 18.03.2014 týkajúci sa strán sporu v tomto konaní vyplýva, že žalobcovi bolo priznané bezdôvodné obohatenie za užívanie sporných nehnuteľností za obdobie okrem iného od 06.03.2013 do 04.02.2014, pričom pri stanovení výšky nájmu, súd vychádzal z výšky obvyklého nájmu stanoveného znalcom v znaleckom posudku č. 106/2013 C. vo výške 1,24 eura/m² za rok. Predmetom tohto konania je uplatnené obdobie od 05.02.2014 do 10.08.2015. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia preto nevyplýva opodstatnenosť stanovenia výšky nájmu vo výške 7,- eur, ak do 04.02.2014 žalobca akceptoval výšku obvyklého nájmu 1,24 eura za m² za rok a následne od 05.02.2014 si uplatňuje výšku obvyklého nájmu za rok 2014 podľa znaleckého posudku vypracovaného Technickou univerzitou v Košiciach vo výške 10,868 eura za m².

Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 396 ods. 1, 3 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu strany v spore v zmysle ust. § 255 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.